

BİR KORE GAZİSİNİN ANILARI (RÖPORTAJ)

Cuma BOLAT*

C: Bugün 7 Mart 2019 Perşembe, benim adım Cuma BOLAT. Bu görüşmenin yapılmasına ve kayıt altına alınmasına izin verdiğiniz için teşekkür ederim.

Y: Ben de teşekkür ederim.

C: Kendinizi tanıtır mısınız? Bize kendinizden biraz bahseder misiniz?

Y: Ben 1930 İstanbul doğumluyum. Çankırı nüfusuna kayıtlıyım. İsmim Osman Yaşar Eken. Emekli Piyade Astsubayım.

C: Hangi okulları bitirdiniz, eğitim durumunuz nedir?

Y: Ben liseyi bitirdim, ondan sonra da piyade astsubay okuluna başladım ve astsubay oldum.

C: Kore savaşına gitmeden önce evli miydiniz?

Y: Hayır, bekârdım.

C: Eşinizle nerede ve nasıl tanıştınız?

Y: 1954 senesinde Çankırı'da tanıştım ve 1955'te de evlendim.

C: Tanışmanız nasıl oldu?

Y: Valla tanışmamız... Şimdi tabiri caizse her yörenin kendine göre bir âdeti vardır. Yani tenzih ediyorum, insan sokakta da tanışıp evleniyor. Ben öyle evlilik yapmadım ve nikâh yaptım. Düğün yapmadan evlenilmez, bunu da söyleyeyim size.

C: Peki kaç kardeşsiniz, diğer kardeşleriniz neredeler?

Y: Altı kardeşlik biz, beş tanesi vefat etti, hayatta olan benim.

C: Allah rahmet eylesin! Peki, ne zaman askere gittiniz, askerlik sınıfınız neydi?

Y: 1950 senesinde piyade okuluna girdim ve 1951'in Kasım'ında astsubay olarak mezun oldum. Piyade astsubay olarak mezun oldum.

C: Kore Savaşı nasıl ve ne zaman başladı?

Y: Kore Savaşı 25 Haziran 1950 senesinde Kuzey Kore'nin Güney'e saldırmasıyla başladı.

C: Kore'ye gitme haberini ne zaman ve nasıl aldınız?

---

* Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, Elazığ/TÜRKİYE, cbolat@firat.edu.tr.

Y: Benim kıtam, Ayaş'taki 61. Piyade Alay'ı idi. 1951 senesinde okulu bitirdikten sonra Ayaş'a tayin oldum. Üç ay sonra ise, 9 Mayıs 1952'de Kore'ye tayinlerimiz çıktı.

C: Anladım. Kore Savaşına giderken duygularınız nasıldı? Neler hissettiniz?

Y: Şimdi, vatan toprağı var ya, her şeyden mukaddes. Annenizi ve babanızı da unutuyorsunuz. O geminin İzmir'in pasaport limanından ayrılışı var ya, hala gözlerimin önünde benim, bakın! Vatan toprağı (*Duygulu*)... Ben o anda anne ve babamı da görmedim belki, son olarak el salladım. Ama toprağı görüyordum. İzmir'in toprağını görüyordum gemiden. Hiçbir şey hissetmedim vatan toprağından başka. Askerin gitmemesi mümkün mü? Bizim elimizde mi gitmemek? Bu mesleğe onun için girdim ben zaten!

C: Savaştığınız yerin adını hatırlıyor musunuz?

Y: Evet, Çorwon bölgesinde. Efendime söyleyeyim, sadece orada savaşmadım.

C: Nerelerde savaştınız peki?

Y: Biraz önce bahsettiğim yerde on altı ay kaldım ve muhtelif cephelerde de görev aldım.

C: Bu cephelerin adını hatırlıyor musunuz?

Y: Cowa, Çorwon bölgesi; Wegas Tepesi... Şimdi oraları anlatacağım size, anlatacağım Wegas'ı size. Oralarda görev aldık ama mevzi şekilde, yani temasınız oluyor, muharebe şekillerini yapıyoruz. Kıbrıs Harekâtı gibi değil yani. Kıbrıs Harekâtında adamı görmeden de ateş edersiniz, korkutayım dersiniz. Ama burada öyle değil.

C: Burada farklı değil mi?

Y: Tabii.

C: Ne gibi farklılıklar var mesela? Biraz bahsedebilir misiniz?

Y: Şimdi bakın, orada birlikte yetişmenize bağlı bir iş. Savaşa gidiyorsunuz, eğer yetiştirilmemişseniz, onu kanla ödersiniz! Savaşta ilk önce birliğin, askerliğin kabiliyetini bileceksiniz. Herkesin, her şeyin kabiliyetini bileceksiniz.

C: Eğitim şart diyorsunuz yani?

Y: Evet, eğitim şart! Eğitim olmazsa zaten, eldeki silah sana sadece güç-kuvvet verir. Onu size söyleyeyim bakın. İman gücü ayrı konu, ama hadi benim imanım var, tüfeğin de var. Sen tetiği çekmesini bilmiyorsan kanınla ödersin kardeşim! O silah senin başına bela olur. İşte biz böyle savaştık. Şunu da söyleyeyim, biz erlerimizin bilgilerini kendimizden farklı olarak yetiştirdik, o benden daha çok bilsin diye. Ben takım komutanıyım, ama onun daha çok

bilgiye ihtiyacı var. Ben yanında olurum ya da olmam. Ben de şehit olabilirim. Yalnız kalacak, aklını kullansın, silahını kullansın.

C: Kore’de iken diğer ülkelerin askerleriyle iletişiminiz nasıldı?

Y: Kuzey Kore 25 Haziran’da taarruz ettikten sonra, Birleşmiş Milletler kararıyla muhtelif devletler yardımda bulundu. Güçleri itibariyle 22 devlet yardım talebinde bulundu. Bunlardan 6 tanesi doküman vb. gönderdi. Sağlıklı, şuydu buydu... Sağlık arabası, sağlık malzemesi, hastane, doktor gibi şeyler. 16 tanesi de bir fiil asker gönderdi.

C: Bunlardan biri de tabii Türkiye idi.

Y: Evet, en büyük güçlerden biri de Türkiye idi.

C: Anlıyorum. Peki, oradayken beslenmeniz nasıldı? Nasıl beslenirdiniz?

Y: Oraya 26 gün gemide gidiyorsunuz, orada ne kadar kalacağınız da meçhul. Savaşa gidiyorsunuz. Herhalde bulgur çuvalı, patates çuvalı ile gidemezsiniz oraya. Gittiğin zaman bir hafta sonra aç kalırsınız. 20-26 günde malzeme getirecek, orada ne yiyip ne içeceksiniz? Zaten orada bir şey bulmanız da mümkün değil. Halk sefil, o halkı siz doyuruyorsunuz kalan malzemelerle. Yiyecek ve içecek konusunda hiçbir sıkıntımız olmadı. İkmal yerlerinden, elemanlarımız tarafından malzemeler alınıp bölüğümüzde kendi aşçılarımız tarafından Türk usulüne göre yemek yapılırdı. Açlık yok! Süt de geliyor, çay da geliyordu. Çorba da geliyordu. Hangisini içerseniz artık...

C: Ailenizle haberleşebiliyor muydunuz? Onlarla iletişim kurabiliyor muydunuz?

Y: O zamanlar Türkiye’de televizyonlar yoktu. Ankara radyosu vardı. Ankara radyosunda asker saatleri olurdu. Saat on iki ile bir arasında. Oraya mektup yazardık. İşte adlarından bahsederdik, babaya, anneye selam... Sevdiğimiz şarkıları isterdik TRT’den. Çoğunu dinlersin, dinleyemediğin zaman da arkadaşların sana, ya Yaşar abi, babandan selam var, akşam radyoda duyduk, senin istediğin bir şarkı vardı, onur duyduk... İnsanın tüyleri diken diken olur. Aynı Türkiye’de yaşamış gibi olursun.

C: Peki Kore insanların size karşı tutumları nasıldı?

Y: Şimdi bakın, bir işgal memleketindesiniz. Size karşı tavrı nasıl olabilir? Zaten düşman vurmuş vuracağını ona. Siz orada cankurtaransınız. Siz “Ayla” filmini seyrettiniz mi? Bakar mısınız (*Duvardaki fotoğrafları gösteriyor*). Ayla bir tane değil! (Üzgün!) Binlerce Ayla! Dokuz tanesi orada bakın. Yetim kalmış erkek çocuklar. Aç, sefil, ayaklarında ayakkabı yok. Bağırıyorlar, ne yapacaksınız? İşte biz oradaydık!

C: Peki savaş esnasında hiç umutsuzluğa kapıldığınız oldu mu?

Y: Hayır! Hayır! Kesinlikle olmadı! (*Duygulu*). Umutsuzluğa kapılırsanız, arkanızda kimseyi bulamazsınız. İşte, biraz evvel size anlattım ya. O insanlara ruhu bir kere aşlamışsanız, o insanlara bir şey vermişseniz, onlar şehit oluncaya kadar kalır. Eğer onlara bir şey öğretememişseniz, karakterinizi onlara aşılayamamışsanız muvaffak olamazsınız. Aynı şekilde, siz de o insanların kabiliyetini bilmiyorsanız, onları kullanamazsınız. O insanların kabiliyetlerini iyi kullanacaksınız. Emir değil, yapacaksın falan değil. O insanın kabiliyeti onu götürmez belki. Başarının sırrı budur!

C: Savaş anılarınızdan biraz bahsedebilir misiniz? Ya da başınızdan geçen ilginç bir olay var mı?

Y: Şimdi bakın, ben biraz önce size birçok cephe gösterdim (*Duwardaki fotoğrafları gösterdi*). 16 ay müddet orada kaldım. Birçok cephede de görev aldım. Keşfe çıktık, ben piyade astsubayım. Gözümün gördüğünden de sakınmam, onu da söyleyeyim size. Hala da öyleyimdir. İstanbul'un fethini biliyorsunuz, 1453 değil mi? Ondan tam 500 sene sonra 1953, mekân Amerikalıların Wegas Tepesi diye adlandırdıkları bir tepe. İşte, o tepe de size bakıyor orada bakın (*Duwardaki fotoğrafı gösteriyor*). O tepe, dost birliklerine 1800 metre düşman içinde, düşmana Çin'e 500 metre yakınız. Dost birliklerine 1800 metre uzaklıktayız, ama Çin'e 500 metre yakınız. Düşünebiliyor musunuz? 400 kişilik bölükle tutuyoruz muharebe karakolunu. Tam çevre sarmalı bir tepe, hiçbir noksanı yok. Kaç saat biliyor musunuz? 26 saat. Dile kolay bu. Çekilemiyorsunuz. Çekildiğin anda tugay gidecek. İki tümenle bölük mıntıkası... 147 şehit... Hani! Kimse bana bir şey anlatmasın! Ne yaptınız demesin, kusura bakmayın. Biz oraya piknik yapmaya gitmedik. Bu anlattıklarımın hepsi harp defterinde de yazıyor bakın. O akşam Çinliye verdiğimiz zayıat nedir biliyor musunuz? 3500 ölü! Şu botları görüyor musunuz? (*Duwardaki fotoğrafı gösteriyor*). Şu anda o botlar İstanbul'da Harbiye'de müzede. Ne var o botların önünde, dikkat edin...

C: Bu botları siz giydiniz değil mi?

Y: Evet. Aslı İstanbul Harbiye'de müzede saklanıyor şimdi. Ne var onların üzerinde biliyor musunuz? Pıhtılaşmış kan lekeleri var! Mehmetçiği kan lekesi var... (*Gözleri yaşlandı!*). Çinlinin kan lekesi var onun üzerinde! (*Çok duygulu ve gözleri yaşlı*). Ne anlatayım ben başka? Ne yaptınız diyorlar bize, terbiyemi de bozmak istemiyorum konuşmak için (*Kızgın!*). O insanların da mutlu bir şekilde yaşama hakkı yok muydu? Komünizm dünyaya yayılmış, boğazlara hâkim olmak istiyor Rusya. Avrupa gitmiş hep Komünist olmuş. Türkiye de bunun eşliğinde. NATO'ya almadılar, biz onun için gittik oraya. Ben oraya iyi ki gitmişim diyorum, evet şehit verdik, kan verdik ama bir Kore Cumhuriyeti doğdu bakın. Kore Cumhuriyeti doğdu, bunu kimse inkâr etmesin. Ha, genç nesil bilmez belki bunu, ama dünya bizim orada ne yaptığımızı biliyor.

Yetkililer maalesef bilmiyor, kusura bakma! (Öfkeli). Bana bazen soruyorlar, niçin gittin oraya! Ne anlatayım ona ben ya? İşte yaşıam 22, (Gençlik fotoğrafını gösteriyor). Anlattığım insanların yaşama hakları yok mu ya? İşte, biz oraya onun için gittik. Bugünler için gittik. Kimse kimseyi kandırmasın.

C: Peki, o dönemlerde yaşadığınız zorluklardan biraz bahsedebilir misiniz?

Y: Hiç zorluk yaşamadım. Samimi söylüyorum. Şehit olmak aklıma gelmedi. Şu tepe (Duvardaki fotoğrafı gösteriyor). Bu fotoğraf yalnız bende var. TRT istedi onlara da verdim. Ne zorluk olabilir ya? O tepede ben niçin bulunuyorum? Benim bayrağım dalgalanıyor orada. Hiç endişem yok. Ne yapacağımın bilincindeyim. Askerlerim de öyle. Sen nerede şehit olursan biz de orada şehit oluruz diyen bir asker var mı ya? Sen nerede şehit olursan komutanım, biz de orada şehit olacağız derlerdi bana. Bir adım geri atanı vururum derdim, ha vuracağımından değil, bu nedir biliyor musunuz? Onlar beni tanıyorlar, benim nasıl biri olduğumu biliyorlar. Ben 28 senedir buradayım (Muharip Gaziler Derneği) bakın, 45 sene oldu emekli olalı silahlı kuvvetlerden. Benim dünyada gezmediğim yer kalmadı. Çin'e, Rusya'ya da almazlar da zaten, gezmediğim devlet kalmadı. Oralarda bizim ne olduğumuzu biliyorlar. O konuda hiç endişem yok.

C: Savaşın hangi aşamasında gazi oldunuz?

Y: Savaş aşaması değil, 25 sene sonra gazi oldum. Şimdi bakın, biz oraya gazi olmak için gitmedik. Evet, mukadderde var. Üst şeylerden biri olacaksan, ya şehit olursun, ya malul gazi olup yaralanır gelirsin ya da bizim gibi yara almadan gelirsin. Şimdi bazıları bana: "savaşa gitmişsin, gazi olmuşsun, hani yaran nerede" diye soruyorlar. İyi, tamam kardeşim de, hadi ben şehit oldum, öbürü yaralandı, öbürüne başka bir şey oldu... O zaman savaşı kim yapacak? Kim savaşıacak, bana söyler misiniz? Şimdi bakın, bir uzvu kaybedersiniz, yerine protez takılır, fakat aslı gibi olmayabilir. Ama kafayı ne yapacaksınız? Savaş psikolojisini ne yapacaksınız, bana bunu anlatır mısınız? Bana soruyorlar, yaran nerede, Yaşar amca yaran nerede? Kardeşim güzel de, kafayı ne yapacağız ya? Onu yaşıyorsunuz. Şu anda onu yaşıyorum ben, kusura bakmayın. Anlatabiliyor muyum? Onu gelin de bana sorun...

C: Peki gazi olduğunuz için gurur duyuyor musunuz?

Y: Tabii ki! Gururların en büyüğü! Şimdi bakın, herkese nasip olmayan bir şey bu. Ama üzüntülerimiz çok. Yetkililerimiz bize yeterince sahip çıkmıyor. Eğer bir otobüs şoförü gazi kartını gördüğü zaman, bedavacı geldi diyorsa, lanet olsun! (Üzgün!). O şoför, o cüreti kendinde görememeli. İşte, dünya devletlerinde böyle bir durum yok. Biraz önce anlattım, gezmediğim devlet kalmadı. İngiltere Kraliçesi ile görüşmemi anlatacağım size. İşte, fotoğrafı burada (Duvardaki fotoğrafları gösteriyor). Ne anlatayım başka ya!

C: Kore'deyken kaç yaşındaydınız?

Y: O zaman 22 yaşındaydım. İşte, fotoğraf burada (*Gençlik fotoğrafını gösteriyor*). Görüyor musunuz?

C: Peki, Türkiye'ye kaç yılında döndünüz, siz gelirken savaş bitmiş miydi?

Y: Şimdi bakın, biz savaşı bitirdik de geldik zaten. Savaş 1950'de başladı, 1953'de o muharebenin neticesinde, Çinliler 27 Temmuz 1953 senesinde mütarekeye oturdu. Eğer o tepede (Wegas Tepesi) muvaffak olmasaydık, savaş devam ederdi. Onlar o tepeyi alıp mütareke masasına güçlü bir şekilde oturmayı yeğlediler. Ama muvaffak olamadılar. Eğer o tepede muvaffak olsalardı bir tugay gitmişti zaten, bir tugayı kurtardık. Evet, şehit verdik ama bir tugay için de birilerinin şehit olması lazımdı. Tanrı lütfu, ben söylemiyorum. Şehit olur veya olmaz.

C: Türkiye'ye döndüğünüzde sizi nasıl karşıladılar? Neler hissettiniz?

Y: Ben Kore'ye Çankırı'dan gittim. Babam demiryolcuymdu benim. Güzel bir uğurlama yaptılar bize. Sadece beni değil, biz Çankırı piyade okulundan mezun olduk. 25 kişi o sene Çankırı'dan Kore'ye gitti bakın. Şehit olanlar oldu, nur içinde yatsınlar; yaralananlar oldu, kazaları mübarek olsun. Döndüğüm zaman herkes benim burnuma baktı. Öyle çetin bir muharebe ki o anda kimin şehit olduğunu, kime ait olduğunu bilemiyorsunuz.

C: Neden burnunuza baktılar?

Y: Bomba atarken bomba patlamış da burnum gitmiş. Kim dedi, kim anlattı bilmiyorum. Çok çetin bir muharebeydi bu. Akla her şey gelebilir. Zaten o tepede benim şehit olduğumu bildirmişler. Tabi kim bildirdi bilmiyorum. 40 gün yıllık izin verdiler, o dönemde Çankırı'dan gelen arkadaşlarım hep tayin oldu, gittiler. Ağustos'un ortalarıydı galiba, tayinini alan herkes gitti. Benim tayin gelmedi. 3 ay bekledim. Bugün gelir, yarın gelir... O sırada babama benim şehitlik belgem gelmiş. Aradan bir ay geçtikten sonra, babama mektup yazdım. Evet, çetin bir muharebeden geçtik, sana ancak şimdi mektup yazma fırsatını buldum dedim. Babam afallıyor tabi, Yaşar'ın 2 ay öce şehit haberini aldım, şehitlik belgesi geldi, bir ay sonra da bana hayatta olduğunu bildiriyor. Atlamış, Kara Kuvvetlerine gitmiş. Siz bana Yaşar'ın şehit olduğunu bildirdiniz demiş. 3 tane oğlum var, feda olsun ama şu anda Yaşar'ın hayatta olduğunu biliyorum, bakın mektup burada demiş. Oğlumun hayatta olup olmadığını öğrenmek istiyorum demiş. Babama 24 saat babama bilgi verilmemiş. Daha sonra, hayatta, kazan mübarek olsun demişler. Ben 3 ay Çankırı'dan tayininin gelmesini bekledim. Çünkü onlara göre ben şehidim! Adam ne tayini gönderecek ki? Yıldırım telgrafı çektim Kara Kuvvetlerine, Silahlı Kuvvetlerim benim hala

benim tayinim çıkmadı dedim. İşte, savaşın cilveleri bunlar. Birileri haber alıp bildiriyor, nereden bileyim onun ne bildirdiğini.

C: Peki gazi olduktan sonra hayatınızdaki olumlu veya olumsuz değişiklikler neler oldu?

Y: Hiçbir şey olmadı. Ne olsun ki? Görevime devam ettim, Silahlı Kuvvetlerde. Ama 25 sene sonra gazi oldum, onu da söyleyeyim! 1952'de gittim, 1953'de döndüm, 1976'da da gazi oldum. 15 Temmuz gecesi mücadele edenler, ertesi gün gazi oldular (*Kızgın ve Öfkeli!*). Bir şey demiyorum. Her şeyin bir şartı falan vardır, kuralı vardır, bir şey demiyorum. Hiç de endişem yok. Ben oraya gazi olmak için gitmedim. Devlet bana para, maaş verecek diye aklımın ucundan bile geçmedi. İşte, bunun bedeli para değil, ben size söylüyorum bakın. Ama biz hala kendimize onu ölçü alıyoruz, yetkililer de onu ölçü alıyor. Aslında gazilerin birçok hakkı vardır, ama maalesef bu haklarımızdan tam anlamıyla yararlanamıyoruz.

C: Yaşar Amca, böyle bir savaş olsa tekrar gitmek ister misiniz?

Y: Silahlı Kuvvetlerin gittiği her yere giderim! Yalnız, Suriye'ye gitmem, kusura bakmayın.

C: Neden?

Y: Gitmem. Amacım değil. Evet, askersiniz gitmeye mecbursunuz belki. Gitsem de Kore'ye gider gibi gitmem. Ne işim var benim orada, söyler misiniz bana? Ne işim var? Geriye dönecek olduktan sonra gitmem. Maceraperestlik yapmam, hiç kusura bakmayın.

C: Peki Kore'deyken arkadaşlarınızla hiç unutamadığınız bir anınız var mı? Başınızdan geçen önemli bir olay oldu mu?

Y: Amerika'da Merry Christmas diye bir sistem vardı, yani İngilizce yeni yılınız kutlu olsun. İşte onlar 25 Aralıkta başlıyorlar ve devam edip gidiyor. Bizde ateşkes olurdu. Çinliler de ateş keserdi. Ne yapardık biliyor musun? Cephenin muhabere ye buluşma noktasına giderdik, bize her şey veriyorlardı, kutularda çikolata, çiklet ne istersen vardı yani. Biz onlara, hediye olarak paket hazırlardık, ortak noktaya bırakırdık, onlar da bize pirinç bırakırlardı. O gece ateşkes ve sükût olurdu. Biz onlara hediye paketi bırakırdık, onlarda pirinç meşhur olduğu için onlar da bize pirinç bırakırlardı. Bundan daha güzel bir hatıra olur mu? Sonra Feyzullah Kızılkaya diye bir arkadaşım Wegas Tepesi'nde yaralandı. Kendisi Vanlıydı. Devre arkadaşım. Ona daha öncesinde, şurada aynı yerde görev yapıyoruz, sen yaralanırsan yarayı ben saracağım demiştim. Sanki içime doğmuş gibi, arkadaş dokuz yerinden yaralandı. Fakat o arkadaşın yarasını sarmak bana kısmet olmadı (*Üzgün*).

C: Neden?

Y: Görevimden dolayı. Görevim buna müsaade etmedi. Zamanım yoktu onun yarasını sarmaya anlatabildim mi? O da zaten hatıralarında öyle söylüyor. Arkadaşım, senin görevin benim yaramı sarmaktan daha mukaddesti diyor. Ne anlatayım ben? Şimdi o yazıyı size göstereceğim. Wegas muharebesinden sonra arkadaşlarım hatıra defterine benim hakkımda yazı yazmışlar. Cephede herkes birbirine muhtaç! Herkes birbirinin yarasını saracak! Herkes birbirinin ağzına su verecek! Düşman değil, siz vereceksiniz. Yara saracak, yaranızı sardıracaksınız. Ama neyle olur bu? Arkadaşlar arasında birlik ve beraberlikle olur. Orada kimse yok, Allah'ta başka. Siz varsınız ya! İşte, muharebe bu! 2017 yılında 30 Ağustos törenleri için İzmir'e gittim. Vali akşam resepsiyon verdi bir salonda. İzmir'de bizim şubemiz (Muharip Gaziler Şubesi) var. Kıbrıs gazileri de davet üzerine gelmişler. Ben de onların yanına gittim. Salonda sohbet ettik. Biraz sonra yanımıza sivil giysili iki kişi geldi. Muhtemelen Çinli ya da Japondular. Yüzlerine bakınca öyle andırıyorlardı. Yanıma geldiler ve elimi sıktılar, ama içlerinden bir tanesi çok güzel Türkçe konuşuyordu. Baktı, baktı... Bana dedi ki, sizin diğer gazilerden bir farkınız var. Fark yok dedim. Yaş farkı var, o kadar dedim. Ne farkı olacak dedim. Sonuçta hepimiz gaziyiz, yaş farkı var dedim. Hayır dedi. Bendeki rozeti görmüş. Siz Kore gazisi misiniz dedi. Evet, Kore gazisiyim dedim. İfadesi aynen şu şekilde: Siz bizi Kore'de çok öldürdünüz! Anlam veremedim. Daha sonra ona dedim ki: asker şehit olmadan öldürmesini bilen kişidir! Ben onun için gittim oraya ya. Şehit olana kadar orada ne yapılması gerekiyorsa yapacağım. Bu sözümünden sonra bana teşekkür etti ve gitti. Bunlar kim biliyor musunuz? Bunlar İzmir'de Çin konsoloslüğünde çalışıyorlar. Yaşları 30-35 civarı. Kore Savaşı biteli 65 sene olmuş, savaştan 30 sene sonra dünyaya gelmiş bu insanlar. Peki, nereden biliyorlar bizim onları öldürdüğümüzü, düşünebiliyor musunuz? Haaa! Tarihlerini iyi okumuşlar. Adam doğru söylüyor. Dediğim gibi 3500 ölü, ne desin adam? Bizimkiler neden bilmiyorlar? Bakın, o adam savaştan 35 yıl sonra dünyaya gelmiş. Adamlar bizim ne yaptığımızı biliyorlar. Peki bizim yetkililer niye bilmiyorlar? Ne yapmaya gittin diye soruyorlar bana. İşte, tarihi iyi okuyacaksınız! Ben sadece bundan bahsetmiyorum, Çanakkale tarihini de iyi bileceksiniz. İstiklal Savaşını da bileceksiniz. O adam biliyor da biz niye bilmiyoruz ya? Sakarya Savaşı'nın nerede olduğunu soruyorum, Sakarya'da oldu diyor. Aymaz'a bakar mısınız ya! Sakarya Savaşı Sakarya'da mı oldu! O adama ne anlatayım ben? Dumlupınar'da oldu diyemiyor. Sakarya'da olmuş, Adapazarı'nda olmuş ya!

C: Sizce toplumun gazilere bakış açısı nedir? Ülkemizde size yeteri kadar değer verildiğini düşünüyor musunuz?

Y: Hayır, düşünmüyorum (*Kızgın!*). Yetkililer bize sahip çıkmadı. Çünkü o kadar savaştan bir devletiz ki, bir şey çıkıyor her şeyi unutuyoruz. Bakınız, Kore Savaşı biteli 67 sene oldu. Kore Savaşı'na 23000 kişi katıldı, 4 tugay. Şu anda

2000 kişi kaldı. Ben bunları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanına da söyledim. Bizi Milli Savunma Bakanlığı'ndan aldılar ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağladılar. Ben evde kalmış kız mıyım ya! Ben kimim! Benim ne işim var Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nda? İşte, onların bakış açısını düşünün. Bir de silahlı kuvvetlerin içinden gelmiş insanların bakış açısını düşünün. Olmuyor, bu şekilde olmuyor, kusura bakmayın! Gazilerin birçok sorunları var. Adam sorunlarını halletmeden ölmüş gitmiş. Dünyadan göçmüş gitmiş. Biz hala onun mücadelesini veriyoruz. İstenmez, verilir! Şurada (*Duwardaki madalyaları gösteriyor*) 10 tane madalya var, hepsi bana ait. Yetkililerin verdiği bir tek madalya yok. Kıbrıs Savaşı biteli 40 sene olmuş, Kıbrıs gazilerimizin göğüslerinde madalyaları yok ya. Madalyalar basılmış, 26000 madalya darphanede bekliyormuş. Dağıtım şeklini bilmiyorlarmış! Biz hala madalya istiyoruz ya, madalya istenmez, madalya verilir kardeşim. Bayrağım nerede, ben oradayım. Londra, İngiltere, Fransa, Pakistan, Azerbaycan, Afganistan... İşte İngiltere Kraliçesi (*Duwardaki resmi gösteriyor*) orada bayrağı taşıyan kim? Benim değil mi? Sene 1999, Kore Savaşı için Türkiye'yi temsilen İngiltere'ye gittim. Tören bittikten sonra, akşam Kraliçe Elizabet, resepsiyon verdi. Yanımda bir tane kurmay albay var, o da benimle beraber tercüman olarak gitti. Heyet başkanı falan değil. Türkiye'yi temsil etmeye gittim. Türkler gelsin, bir anı olsun. Türk olarak kim var diye bir baktım, yalnız biz varız. Gittik Kraliçe'nin huzuruna, elimde bayrağımla beraber gittim. Bayrağı elimde tutuyorum. İngilizce konuşuyor Kraliçe. Biz sizi tanıyoruz diyor. Nereden dersin, Çanakkale'den. Kim söyler bunu ya? İngiltere Kraliçesi söylüyor bunu. Tercüme eden albay bugün hayattadır. Nereden dersin diyor tekrar ediyor, Kore'den diyor. Nereden dersin diyor, Kıbrıs'tan diyor. Bize bu şekilde ifade eden var mı Türkiye'de? Ben de Kraliçenin elini öptüm. Türkiye'nin İngiltere Elçisi de orada. O da hayatta. Yaşar abi, sizi tebrik ediyorum, siz Türkiye'nin onur kaynağısınız dedi bana. Ben 3 yıldır buradayım, Kraliçenin yüzünü görmedim dedi. Senden ricam var, elindeki şu bayrağı bana bırakır mısın dedi. İngiltere Elçisi söylüyor bunu! İlk etapta vermek istemedim, fakat daha sonra kıramadım. O bayrak şu anda Londra Büyükelçiliği'nin kapısında duruyor. Daha ne yapayım?

C: Peki, sizce gazilerin sıkıntıları nelerdir? Türkiye'deki sosyal haklarınızdan memnun musunuz?

Y: Şimdi bakın, biz bir şey istemiyoruz. Bizlere ne verilmişse İstiklal Savaşı gazilerinin suyu yüzü hürmetine verilmiştir, 2000/1550 kanununa göre. Ama tam uygulanmıyor. 1975 yılında Kore'de savaşımlar derneği vardı. O zamanlar Muharip gaziler derneği yoktu. Ben de orada görevliydim ve görev aldım. O zamanki Cumhurbaşkanı, Ahmet Necdet Sezer'di sanırım. Şimdi tam hatırlamıyorum. Yönetim kurulu onun huzuruna çıktı. Hem kendilerini takdim

etmek, hem de gazilerin sorunlarını anlatmak için. Gazilik sıfatının verilmesi konusunda bir teklifle beraber gittiler. Kaç sene sonra? 25 sene sonra. Cumhurbaşkanı teklifi alıyor ve Milli Savunma Bakanına veriyor. 1976'da kanunlaşıyor ve gazilik unvanı veriliyor. 1976 senesinde bakın. O zaman trende, otobüste, vapurda seyahat hakkı gibi hakların hepsi veriliyor. Vatana hizmet şeref aylığı bağlanıyor. Miktarı tartışılmaz bunun. Geçim aylığı değil, onur aylığı bu! Rahmetli İnönü'nün bir deyişi var; bir gün maaşını alacağı bankanın önüne sabahleyin gidiyor, oradaki esnaf altına bir tabure atıp oturtuyorlar. Gazeteciler görüyor tabii. Sayın paşam, Cumhurbaşkanlığı yaptınız, Başbakanlık yaptınız ve şu anda milletvekilliği yapıyorsunuz. Hala bankanın önünde maaşınızı almaya gelmiş oturuyorsunuz, diyorlar. İnönü, gelin bakalım buraya diyor. Evet, sizin dediğiniz doğru. Ben Cumhurbaşkanlığı yaptım, Başbakanlık yaptım ve şu anda da Milletvekilliği yapıyorum. Benim maaşımı özel kalem müdürüm alır, hesabını da bana getirir verir. Ancak, bu maaşı yalnız ben alırım demiş. İşte, İnönü orada onun için bekliyor. O paranın özelinden, öneminden bahsediyorum size, miktarı ne olursa olsun. İşte, bizim gazilerimize o tarihten beri şeref aylığı bağlanmış. Ama sonra ne olmuş biliyor musunuz? Ben silahlı kuvvetlerin mensubu olarak Kore'ye gittim. Ha! Benim güvencem varmış! Ya ben arkama bakmadan gittim! Ne maaşı, ne de başka bir şeyi düşündüm. Hangi güvenceden bahsediyorsunuz siz? Şimdi ben 800 lira maaş alıyorum, güvencem var diye. Ayıp! Bir başka yere giden arkadaş, 2000 lira alıyor. Biz parasında değiliz, eşitlik istiyoruz. Eşitlik! Beş kuruş ver, herkese aynısını ver. Kimse kimseden fazla bir şey yapmadı. Eğer onunla ölçersen, kimsenin haddine değil benim ve benim gibilerin önüne geçmek. İşte, bunu halledemedik bir türlü. En yüksek makamlara çıkıyoruz. Geçenlerde bakana da aynı şeyi söyledim. Hem miktardan bahsettim, hem de gazilerin madalyalarını istiyoruz dedim. Madalya verilir, istenmez! Sayın bakanım, gazilerin bazı haklarını size arz etmek için şu anda buradayız dedim. Şu anda, 30.000 Kıbrıs gazisinden 27.000 kaldı. 22.000 Kore gazisinden 2.100 kaldı dedim. Benim maaşımı artırın, benim bu madalyamı kimse göremeyecek dedim. Tabirim aynen bu şekildeydi. O anda bakanın etrafında daire müdürleri, bakan yardımcıları, herkes var. Lafımı ne esirgeyeceğim. Gerçek değil mi? On sene sonra onların huzuruna kim çıkacak? İşte, gaziler 65-70 yaşında, on sene, yirmi sene sonra kim gidecek onların huzuruna ya? Kimse gitmeyecek. Gidecek kimse kalmayacak!

C: Peki devletten beklentileriniz nelerdir?

Y: İlgi işte! Başka bir şey istemiyoruz. Otobüse bindiğimde otobüsçü bana bedavacı diyorsa, bana bir şey vermesin ya! Vermesin bir şey! (*Kızgın ve Üzgün!*). İlk önce onu halletsin. Ben ona layık mıyım? Bedavacı, ne bedavacısı ya! Hangi bedavadan bahsediyorsunuz? Benim hiçbir değerim, farkım yok mu?

Hiç kusura bakmayın! Hep aynı şeyleri konuşuyoruz, ama buradan giriyor buradan çıkıyor.

C: Yaşar Amca, eklemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Y: Hiçbir şey yok. Ben memlekette huzur istiyorum. Başka bir şey istemiyorum. Dirlik istiyorum!

C: Gençlere tavsiyeleriniz nelerdir?

Y: Gençlere tavsiyem, Türkiye Cumhuriyetine sahip çıksınlar. Bayrağa sahip çıksınlar. Topraklara sahip çıksınlar. Başka bir toprak istemiyoruz. Kimsenin toprağında da gözümüz yok. Mukaddes; bayrak, vatan, Türkiye Cumhuriyeti ya! Başka Cumhuriyet yok! Atatürk ilkelerine sahip çıksınlar, o insan boşuna konuşmamış. Miras bırakmış. O mirasa sahip çıksınlar. Birileri ne derse desin, gençlik Atatürk'ün izinde olacak! Çok kötü günler yaşadık biz, bir sürü darbeler gördük. Her şeyi yaşadık, 15 Temmuz'u yaşadık. Her biri farklı şeyler bunların. Eşit değil. Her birinin ayrı ayrı gayesi var. Ama gayemiz bir, Türkiye Cumhuriyetini korumak! Bunun pahası ne olursa olsun. Kimse endişe etmesin, bu memleket sahipsiz değil. Gençlere tavsiyem, ülkesine, milletine ve bayrağına sahip çıksınlar!

C: Peki Yaşar Amca, değerli vaktinizi ayırıp bizimle bu röportajı yaptığınız için çok teşekkür ederiz.

Y: Ben de teşekkür ederim. Memnun oldum. Her anı da yaşadım. Bana o günleri bir daha yaşattınız. Şehitler nur içinde yatsın! Kimse zannetmesin ki orada kendiliğinden şehit olduğunu insanların! O insanlar bugünler için şehit oldular. Kimse endişe etmesin, Türk bayrağı gölgede kalmaz. Anlatacağım daha çok şey var, ama bu kadar kalsın...

C: Peki Yaşar Amca, tekrardan çok teşekkür ederiz. Sağ olun, var olun!

Y: Hiç önemli değil. Siz de sağ olun!

Açıklamalar

C: *Cuma BOLAT.*

Y: *Osman Yaşar EKEN.*

Röportaj Tarihi: 07.03.2019.

Röportaj Süresi: 1 saat, 1 dakika.

Röportaj Yeri: *Muharip Gaziler Derneği/Ankara.*

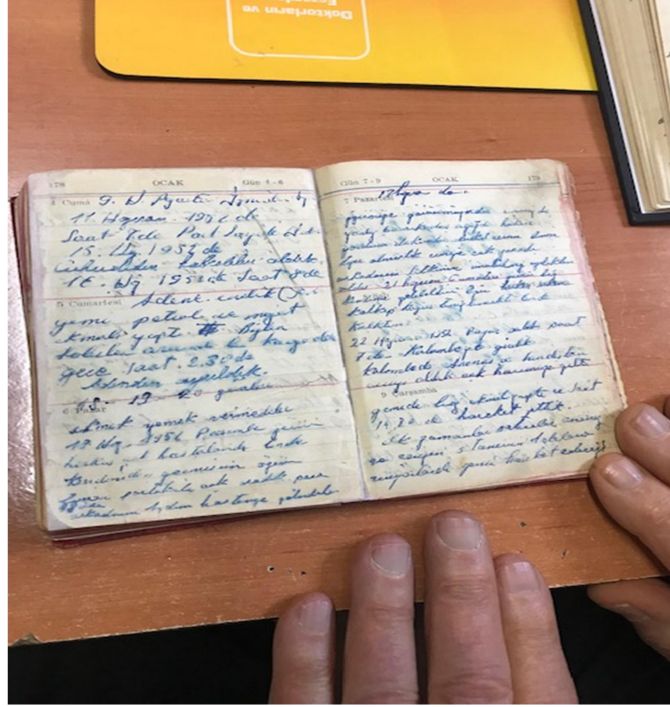
FOTOĐRAFLAR

Kore Gazisi Osman Yaşar Eken (1930- -)

Kore Gazisinin Kore'de Savařırken GiydiĐi Bot (1953)

Kore Gazisinin Savaşta Tuttuđu Günlük Defteri (1953)

Kore Gazisi ile Bengü Bir Hatıra (07.03.2019)